

Szimuláció

Lannert István

A szerep-dráma-szituációs játékok minden nyelvtanár számára jól ismert fogalmak. Az elnevezések, definíciók az adott idegennyelv módszertanától függően változnak, de alkalmazásukban sok a hasonlóság is. Minden módszert a célnyelv elsajátításának rendelünk alá. Ezért érdemes a drámajátékokat úgy is tanulmányozni, ahogy ezt az idegennyelv tanításában használják.

A francia, mint idegennyelv tanítás módszertanában a drámajátékok egyik típusát „globális szimulációnak” nevezik (fr: simulation globale). Ezt a módszert a BELC Oktatási és Továbbképző Központ tanárai, *Francis Debyser*, *Jean Marc Caré* és mások dolgozták ki nyelvtanítási céllal, külföldiek számára. A témák keletkezésük sorrendjében a következők voltak:

- L'immeuble (itt: bérház)
- Le Cirque (cirkusz)
- Les îles (sziget)
- Le village (falu)
- L'hôtel (szálloda)

Ezeket a „szimulációkat” nyári továbbképzéseken és intenzív nyelvtanfolyamokon próbálták ki és tökéletesítették.

A kialakult gyakorlat szerint valamennyi szimulációs játékot időrendben három egységre tagolhatjuk:

- a helyszín megtervezése
- a helyszín belakása
- események, drámajátékok

Nézzük részletesen ezeket az egységeket a „falu”-játék” bemutatásán (ismertetésén) keresztül.

1. A helyszín megtervezése

Nagyon fontos a ráhangolás, kedvcsinálás, figyelemfelkeltés, az egész játék megismertetése a tanulókkal. Az országismereti és lexikai előkészítés után hozzákezdhetünk a falu megtervezéséhez. Jól alkalmazható az előkészítő térkép, az úgynevezett négyzetrácsos módszer.

Egy nagy csomagolópapírra 8 x 8-as négyzetet („sakktábla”), vagyis 64 kockát rajzolunk, majd vízszintesen 1-8-ig számokkal, függőlegesen pedig A-H-ig betűkkel jelöljük (magyar nyelvű játéknál).

A természeti elemek és az élővilág ábrázolása színekkel történik:

- barna: domborzat (hegy, völgy)
- zöld: erdő, liget
- kék: vizek (patak, folyó, tó, tenger)
- sárga: kultúrnövényzet (gabonafélék, gyümölcsök, stb.)

Például: 2/A – kultúrnövényzet; 5/C – domborzat.

Ha már kialakult a topográfia, akkor határozzuk meg a falu helyét. Ezután választjuk ki közösen a falu nevét. Majd a tanulók létszámától, nyelvtudásától, kedvétől függően három-négy kiscsoportot alkotunk. A csoportok az alábbi feladatokat kapják:

- Első csoport: A falu térképének megrajzolása
- Második csoport: A falu története különböző korokban (legalább három korszak)
- Harmadik csoport: A falu rövid bemutatása, amit az „útikönyv” írna róla (pl. elhelyezkedése, lakossága, gazdasága, nevezetességei)
- Negyedik csoport: Hagyományok, ünnepek, népszokások

A csoportok munka közben egymással konzultálhatnak, majd bemutatják, hogy mire jutottak. A többiek kérdéseket tehetnek fel, módosíthatnak, vitatkozhatnak. Tapasztalataim szerint ez általában problémamentes, gördülékeny szakasz.

C) A társadalmi kommunikáció szintje

Fejlődik a tanulók civilizációs képe, országismeretük gazdagodik. Ezzel együtt javul a problémamegoldó készségük.

Mindez azonban csak akkor várható el, ha a tanár jól felkészült, s ha a visszahúzódó, ötletszegény, nyelvileg gyenge tanulónak is tud tapintatosan teret biztosítani.

Személyes tapasztalatok a módszer alkalmazása során

Számos szimulációs játékot alkalmaztunk a francia- és az oroszórakon, középiskolás diákokkal, valamint továbbképzéseken kollégákkal, magyar nyelven. Egyszer a gimnázium negyedik osztályában heti három órás csoportban 16 foglalkozáson keresztül „építettük” lakónegyedünket, társasházunkat. Városrészünket „Laurentville”-nek neveztük, mivel iskolánk Pestlőrincen található. A játék végére minden tanuló megírt egy-egy kis könyvecskét. A diákok a foglalkozások választásakor általában a saját, valós terveiket írták le. Ez talán azzal magyarázható, hogy végzősök lévén már saját pályájukra készültek. A játékot szerették, rövid záró drámajátékokra is sor került (szerelmi történet a társasházban).

Egy nyári továbbképzésen magyar nyelven kollégákkal játszottunk. Érdekes hogy a szerepek napok múlva is éltek. Fontos, hogy a szimulációs játék alkalmazása előtt a tanulók szokják meg a szerepjátékokat, az improvizációkat, bizonyos készségekre tegyenek szert.

A nyelvtanítás szempontjából pontosan meg kell határozni, hogy mekkora szókinccset, milyen nyelvtani anyagot, hogyan tudunk tanítani, illetve gyakoroltatni ezzel a módszerrel.

A játék keretéből – főleg az intenzív változatnál – időnként kiléphetünk, de úgy, hogy a játék menetét, lendületét ne törjük meg.

(A legnehezebb rész a szerepek választása, illetve a befejező drámajáték. Vigyázni kell, ne laposodjon el a játék!)

Javaslat:

Ajánlom az ilyen típusú dramatikus játékokat pedagógus kollégáimnak, különösképpen az idegennyelv szakosoknak.

Előrelépést jelentene, ha a Drámapedagógiai Társaságnak lenne (megalakulna) idegennyelvi részlege. A középiskolai tanárok szekciójához is tartozhatna.

...”korbáccsal kell e ferdeség terjesztőit a szentélyből kiűzni!”

Egy vélemény 1888-ból – közreadja Móra János

Úgy tűnik a világ már csak olyan, hogy amikor az ember teljesen nyugodt, biztos a dolgában, akkor jönnek vele szembe a legkeményebb ellenfelei. No, nem ezen mű szerzőjére gondolok, aki 108 évvel ezelőtt jelentette meg írását a Csurgón szerkesztett Iskolai Szemlében, hanem azokra, akik ma is legszívesebben kitalálnak iskolájukból a színházi nevelést és a drámapedagógiát. Érveik között sok itt olvashatókhoz hasonlókat fedezhetünk fel, csak a hangszerelés más. Sokan a drámapedagógiát köznevelésünk deviánsan liberális módszerének tartják, amelyből hiányzik a teljeítmény, s anyagilag pedig maga a csőd.

Nem kívánok a szerzővel vitatkozni – nem is lenne illő –, vitatkozott hozzá hasonlókkal 230 éve Comenius a Schola Ludus előszavában és a Pansophikus iskola 88. pontjában, Csokonai pedig éppen Csurgón ütközött meg velük 100 évvel előbb, sajnos vesztesen. Csak dokumentálni szeretném, hogy volt már akkor is iskolai színjátszás, iskolai drámával nevelés hazánkban, hiszen volt mi felett pálcát törniük a tanfőnöknek.

Tanulság: Nem kell csüggedni kedves kollégák, akik kint a „fronton lüdtök”, a szeretetről, a humánról és a gyermekközpontról is csak úgy lehet beszélni, ha az ellenkezőjét is megmutatjuk.

Az írás az ISKOLAI SZEMLE című nevelés-oktatásügyi közlönyben (a „Somogy megyei tanító-egylet”, a „Csurgói járási népnevelési-egylet” és a „Somogyvármegyei kir. tanfelügyelőség” rendes közlönye) jelent meg Csurgón, 1888. február 25-én (VIII. évfolyam, 4. szám); 49-50. old.